

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 12/2022

VIII WALNE ZGROMADZENIE ZIR VI KADENCJI 8

BĘDĄ ZMIANY W ZASADACH REJESTROWANIA
I ZNAKOWANIA ZWIERZĄT 13

ZAGROŻENIE GRYPĄ PTAKÓW –
PAMIĘTAJMY O BIOASEKURACJI 15

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPnica

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

- Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
- Zajmujemy się w szczególności:
- bezpłatnym doradztwem prawnym;
 - działalnością szkoleniową;
 - zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
 - działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
 - pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
 - doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
 - współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
 - działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
 - doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
 - promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
 - działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

6 grudnia Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej przyjął stanowisko dotyczące bardzo złej i pogarszającej się w dalszym ciągu sytuacji polskiego rolnika, przekazując je na ręce Wicepremiera Pana Henryka Kowalczyka – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mimo najróżniejszych działań prowadzonych przez Zarząd ZIR cały czas nie wiemy jakie będą tego efekty.

Mam nadzieję, że nadchodzący Nowy Rok pozwoli dokończyć wiele rozpoczętych spraw, abyśmy mogli z nadzieją spojrzeć w przyszłość.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR	4
POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR	4
VIII WALNE ZGROMADZENIE ZIR VI KADENCJI	8
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	10
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA	13
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	15
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	16
PRZEPIS DŻEM MALINA – JABŁKO – CUKINIA	17

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR

W dniu 6 grudnia 2022r. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Przed oficjalnym rozpoczęciem posiedzenia Zarządu Pan Prezes ZIR Andrzej Karbowy wręczył kwiaty Pani Danucie Lebiódzie – Zastępcy Dyrektora Biura Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Pani Danuta Lebióda została odznaczona Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości Przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę. Jest to ogromne wyróżnienie dla pracy Pani Dyrektora oraz dla zachodniopomorskich rolników.

Na wstępie Prezes ZIR wraz z Delegatem do KRIR przedstawili tematy, które były poruszane na XIV posiedzeniu KRIR, podczas którego przyjęto stanowisko dotyczące aktualnej sytuacji w rolnictwie. Gośćmi posiedzenia byli: Krzysztof Jurgiel – Poseł PE, Marek Surmacz – Zastępca Prezesa KRUS oraz Tomasz Kuśnierek – p.o. Zastępca Prezesa ARiMR. Było to spotkanie podsumowujące, na którym także przyjęto budżet na przyszły rok. Ponadto głos na posiedzeniu zabrali goście, którzy omówili swoje prezentacje i odpowiadali na zadawane pytania. KRIR wniósł o dalszą pracę nad nowelizacją ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w zakresie możliwości łączenia lat pracy w ZUS i KRUS do nabywania praw emerytalnych oraz proporcjonalnego naliczania emerytur do liczby kwartałów ubezpieczenia w KRUS. Nadto omówiono kwestie dot. nawozów, cen energii, oprocentowania do kredytów i inne.

Następnie Pan Prezes poprosił członków Zarządu aby po krótko zrelacjonowali spotkania, w których uczestniczyli.

Pan Stanisław Baliński – Delegat do KRIR przedstawił informację z konferencji w Nadarzyni, w której uczestniczyli ambasadorowie m.in. USA, Francji i Niemiec. Z toku dyskusji można wysnuć wnioski, że zielony ład nie jest pozytywnie

oceniany przez większość krajów. Przeważa pogląd, że należy podejmować działania mające na celu złagodzenie zmian klimatycznych ale nie kosztem rolnictwa i zabezpieczenia bezpieczeństwa żywnościowego poszczególnych krajów.

Pan Mirosław Ignaszak uczestniczył w Forum rolniczym w Poznaniu. Gośćmi na tym wydarzeniu byli m.in. Artur Balazs – polski polityk, rolnik i działacz, byli Ministrowie Rolnictwa Pan Marek Sawicki i Krzysztof Ardanowski oraz obecny Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Henryk Kowalczyk, którzy wzięli udział w ciekawej debacie na temat przyszłości polskiego rolnictwa na koniec forum.

Nadto Zarząd dyskutował m.in. na temat trudnej sytuacji na rynku zbóż i jaki wpływ ma zboże ukraińskie na obecne uwarunkowania na rynku zbóż oraz o sytuacji na rynku nawozów. Ceny nawozów są bardzo wysokie, co skutkuje obniżeniem opłacalności produkcji. Sytuacja ta w okresie długofalowym z pewnością ograniczy produkcję.

Podjęto również temat monitoringu suszy, który z uwagi na zmieniające się uwarunkowania pogodowe w naszym kraju powinien odbywać się cały rok. Deficyt wody w miesiącach jesienno-zimowych jest bowiem mocno odczuwalny w marcu, gdy pojawiają się pierwsze raporty suszowe. Założenie, że miesiące zimowe obfitują w wodę jest niestety pozorne. Poruszono kwestie zmian klimatycznych, a co za tym idzie konieczności wprowadzenia korekt wartości progowych KBW. Problematyka niedoboru wody nadal się pogłębia, a system monitoringu suszy w tym aplikacji, nadal nie jest oceniany dobrze – rolnicy wskazują wiele nieprawidłowości w jego działaniu.

Samorząd rolniczy z niepokojem przygląda się obecnej sytuacji w rolnictwie oraz nieprzemyślanym decyzjom, które wpływają negatywnie na gospodarstwa rolne. Zdaniem Samorządu Rolniczego sytuacja w polskim rolnictwie jest bardzo zła i pogarsza się z każdym kolejnym dniem, a próba wprowadzenia w życie „Zielonego Ładu” doprowadzi do upadku wielu gospodarstw.

W dalszej części posiedzenia Zarząd zapoznał się z bieżącą korespondencją Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz omówiono aktualne sprawy dotyczące organizacji pracy biura ZIR.

Jest nam niezmiernie miło, że za wieloletnią działalność na rzecz samorządu rolniczego, obszarów wiejskich oraz działalności społecznej, pani Danuta Lebióda – zastępca Dyrektora Biura Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej została odznaczona przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę zaszczytnym Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości. Jest to olbrzymie uznanie nie tylko dla Pani Dyrektora, ale również dla zachodniopomorskich rolników.

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR

RP BIAŁOGARD

Dnia 2 grudnia br. w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Tychowie odbyło się spotkanie, które otworzyła Przewodnicząca Rady Powiatowej p. Anna Rydzkowska. Tematy omawiane to m.in. Plan Strategiczny WPR na lata 2023–2027, realizacja płatności bezpośrednich, „suszowych”, „nawozowych” za rok 2022 r., ogólna sytuacja w rozdysponowaniu gruntów w powiecie białogardzkim, działania KOWR – „Polska Smakuje”. Szkolenie w zakresie bioasekuracji w związku z ptasią grypą. Sprawy bieżące – Powiat białogardzki pozyskał fundusze na wybudowanie manufaktury spożywczej w Białogardzie. Celem inwestycji jest utworzenie przestrzeni w stylu regionalnym, w której będzie można wynająć przestrzeń produkcyjną i w odpowiednich warunkach sanitarnych wytwarzać, pakować i przechowywać regionalne wyroby. Przewodnicząca omówiła i przedstawiła rolę produktów wytwarzanych w gospodarstwach rolnych nie tylko w powiecie białogardzkim. Jako pierwszy zabrał głos Starosta – p. Piotr Pakuszto z p. Robertem Madejskim omawiając temat ma-

nufaktury w powiecie białogardzkim. Kolejno Dyrektor KOWR p. Piotr Działul omówił współpracę ze Starostą oraz rolnikami np. „Polska smakuje”. Następnie szczegóły w przetwarzaniu produktów omówił lekarz weterynarii p. M. Kubica. Ważne jest dostosowanie działań do kierunku produkcji. Dobrze byłoby przybliżyć produkcję rolników do konsumenta. Produkcja regionalna. Należy dopełnić obowiązki dotyczące wymagań weterynaryjnych. Wchodzą w życie zmiany aktów prawnych np. rozporządzenie zmienia ubój bydła z 6 do 12 miesięcy. Należy podkreślić również, że badanie na włośnia (dziki, świnię) są bezpłatne. Cały czas należy zwracać uwagę na zagrożenia dot. ASF i Ptasiej grypy. Mocno zaczęło pojawiać się kolejne niebezpieczeństwo tzn. wścieklizna – są już przypadki u zwierząt domowych (psy, koty). Pan Jerzy Mariak Wiceprezes ZIR, ponowił wniosek o możliwość utrzymywania w gospodarstwie 3–5 szt. trzody w gospodarstwie na samozaopatrzenie rodziny. ASF nie ma więc, dlaczego nie można trzymać w gospodarstwie 3–5 szt. trzody? Należy podjąć działania dot. min zmiany ustaw i rozporządzeń ograni-

czających niekontrolowany rozwój gatunków chronionych. Duża liczba wilka jest wektorem ASF, ponieważ wchodząc na teren gospodarstwa przenoszą je tak jak ptactwo (kruki). Wszelkie projekty zachowujące gatunki „zagrożone”, np. żubr, ryś, w naszym województwie i dofinansowywanie z budżetu państwa są niepoprawne.

Podnoszone były różne tematy dot. funkcjonowania rolnictwa. Bezpieczeństwo żywnościowe i zdrowotne np. stosowanie nawozów od 1 marca, przy suszy ten nawóz nie jest wchłaniany do gleby. Dlaczego nie można stosować jak na to pozwala pogoda np. w lutym, kiedy przy takiej pogodzie rusza wegetacja? Nielegalna dystrybucja środków ochrony roślin. Co pokaże nowa WPR, tego dalej nie wiemy.

Następnie została wręczona nagroda w Konkursie Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej pn. „Smaki zamknięte w słoiku” na etapie wojewódzkim za I miejsce Pani Elżbiecie Bazylińskiej za „Ser Kozi – kulki jogurtowe”.

Pani przewodnicząca podziękowała wszystkim rolnikom, którzy przygotowali swoje znakomite wyroby do degustacji.

RP MYŚLIBÓRZ

W dniu 8 grudnia 2022 roku w odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej powiatu myśliborskiego.

Przewodnicząca RP pani Krystyna Balcerzak powitała przybyłych członków rady oraz zaproszonych gości, wśród których obecni byli przedstawiciele: Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa OT Szczecin pan Paweł Lisowski oraz pani Kamila Buczek, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa panowie: Przemysław Kozak oraz Grzegorz Michalczyzyn, Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Na spotkaniu obecni byli również przedstawiciele spółki AGROMYŚL oraz rolnicy z okolicznych gmin.

Tematyka posiedzenia:

- 1) KOWR – Rozdysponowanie gruntów wygasającej umowy dzierżawy w roku 2023 Firmy Agromyśl.
- 2) ARiMR – Realizacja bieżących płatności bezpośrednich i Ekoschematy w 2023 roku.
- 3) ZODR – Obecna sytuacja w rolnictwie.

4) Sprawy różne.

Na początku głos zabrał przedstawiciel KOWR pan Paweł Lisowski, który na wstępie przedstawił fakty związane ze spółką AGROMYŚL. Podkreślił, że intencją KOWR nie jest przejście wszystkich gruntów z całej umowy dzierżawy. Celem KOWR-u jest wyłączenie pewnych

gruntów i rozdysponowanie ich wśród zainteresowanych rolników indywidualnych. Wyłączenie gruntów tej spółki nie może prowadzić do jej likwidacji albo bardzo mocnego ograniczenia działalności tej spółki. Po rozmowach z przedstawicielami spółki i obecnymi rolnikami został wypracowany „kompromis”.

Kolejno głos zabrał przedstawiciel ARiMR, który przedstawił sytuację związaną z płatnościami. Wspomniał, że ARiMR nie tylko zajmuje się przyznawaniem płatności. Nim przyzna płatność to musi rozpatrzyć wnioski, m.in. przeprowadzić kontrole administracyjne, czy kontrole na miejscu. ARiMR kontroluje „sztuczny” podział gospodarstwa, poprzez wezwanie rolnika do złożenia wyjaśnień. Zwrócił uwagę, że jest to bardzo trudne do udowodnienia. Poinformował, że w BP Dębno jest łącznie 4195 wniosków rozpatrywanych oraz że, w powiecie myśliborskim mamy 191 siedzib stada bydła, łącznie bydła odnotowano 6031 sztuk, 58 siedzib stad świń – łącznie 26 627 sztuk.

Wkrótce potem pan Przemysław Kozak omówił program pomocy rodzinie, poinformował, że na dniach powinna już być decyzja jaki wskaźnik korygujący będzie zastosowany przy wypłacie środków beneficjentom.

RP POLICE

W dniu 8 grudnia br. odbyło się posiedzenie rady powiatowej powiatu polickiego, którego uczestnikami oprócz członków rady byli również przedstawiciele: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ZOR Szczecin, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego PT Szczecin.

Posiedzenie od przywitania rozpoczął przewodniczący pan Marek Szczepankiewicz, po czym członkowie rady powiatowej jednogłośnie zatwierdzili program posiedzenia i protokół z ostatniego posiedzenia.

Następnie głos zabrały przedstawicielki Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego PT Szczecin. Przekazały informacje na temat zmian jakie wprowadzono, tj. wzrost stawki zasiłku za odszkodowanie za uszczerbek na zdrowiu. Na zadane z sali pytanie odnośnie tego, czy będzie wyrównanie emerytur z KRUS i ZUS, Panie odpowiedziały, że nie mają takich informacji, składka się nie zmieniła. Z działu prewencji i szkolenia w styczniu będą dostępne nowe druki i rozporządzenia. Planowane są też turnusy dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

W drugiej kolejności przedstawicielka ARiMR poinformował obecnych o wypłacie zaliczek dopłat bezpośrednich, które są na poziomie 96%.

ARiMR do końca roku ma za zadanie wypłacić tą płatność. Następnie pan Przemysław Kozak przeszedł do omówienia płatności w 2023 roku i ekoschematów. Poinformował, że to co jest w planie strategicznym to na pewno będzie, ponieważ ten plan wymaga zatwierdzenia komisji europejskiej, a poza tym wszystkie informacje są na naszej stronie internetowej i stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nie ma jeszcze natomiast projektów rozporządzeń. ARiMR z ODR będą prowadziły szkolenia w tym zakresie (na chwilę obecną nie ma konkretnych harmonogramów). Jak podkreślił, mamy podstawowe płatności i ekoschematy i w zależności z jakich ekoschematów rolnik skorzysta będzie miał dodatkowe płatności, jeśli się na to nie zdecyduje będzie miał płatność podstawową. Wspomniał o szacowanych stawkach tych płatności, a także omówił obowiązkowe zasady dobrej kultury rolnej, które każdy rolnik bę-

prawie wszystkie płatności zostały już zrealizowane, pozostały tylko nieliczne płatności w ekologii. Decyzje odnośnie płatności są wydawane w dwójki sposób, elektronicznie lub listem poleconym. Następnie dyskutowano o pomocy dla rodziny za szkody spowodowane suszą. Jest to pomoc dla rodzin z pomocy socjalnej. Decyzja w sprawie pomocy jest wydawana na podstawie protokołu (aplikacja suszowa). Każdy wniosek musi być złożony na profilu osoby, która posiada gospodarstwo (numer). Zdarzały się przypadki, że wnioski były składane przez osoby trzecie. Drugi problem to kwestia nieuwzględnienia produkcji zwierzęcej. Jeżeli rolnik ma produkcję zwierzęcą, to musi ją uwzględnić we wniosku inaczej wniosek o pomoc zostanie automatycznie odrzucony. Dodatkowo poinformowała o tym, że pracownicy ARiMR zostali zobowiązani do pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących profilaktyki 40+. Odnośnie przyszłego roku i nowych zasad, które mają zostać wprowadzone, to nie ma jeszcze żadnych rozporządzeń i wytycznych, ale będą przeprowadzane na pewno szkolenia w tym zakresie.

Następnie głos zabrał przedstawiciel KOWR pan Przemysław Kośmider, który na początku przekazał informację na temat ilości rolników z powiatu polickiego, którzy złożyli wnioski

o wykup gruntów w ramach pierwszeństwa nabycia. W związku z tym, że grunty położone na terenie powiatu polickiego często są atrakcyjne z racji swojego położenia, KOWR każdą decyzję analizuje bardzo szczegółowo, również ze względu na zapisy w studium lub m.p.z. p. Jeżeli chodzi o jakiegokolwiek ulgi, to należy przedstawić protokół strat, który wynosi minimum 15%. Tylko takie wnioski są poddawane rozpatrzeniu. Protokół z 15% straty (np. susza) nie oznacza jednak automatycznego pozytywnego rozpatrzenia wniosku.

Następnie rozmawiano o nieruchomościach położonych na terenie gminy Dobra. Wracające do zasobu grunty z uwagi na zapisy w studium nie mogą być przeznaczone do rozdysponowania w przetargach ograniczonych. Większość z tych gruntów, które są w rzeczywistości rolne będą licytowane w przetargach nieograniczonych. ZIR złożył już wniosek do DG KOWR o odstąpienie od zapisów rozporządzenia w tym przypadku. Niemniej jednak przepisy są w tym zakresie jednoznaczne. Co istotne w sprawie Pani Wójt gminy Dobra deklaruje, że w nowym studium część z tych gruntów będzie oznaczona w nowym studium jako rolne. Jednakże do momentu wejścia w życie nowego studium grunty te będą licytowane w przetargach

nieograniczonych. Rozmawiano także o niespójności przepisów dotyczących studiów ustalanych przez gminy. Studium jako akt prawa nie ma żadnego umocowania, jednak KOWR musi barć pod uwagę jego zapisy. Odnośnie wyceniania nieruchomości również na podstawie wycen przepisów są niespójne. Rzeczoznawca dokonując wyceny musi wziąć pod uwagę ustalenia w studium, które w rzeczywistości nie są wiążące. Nieruchomość takie często mają zawyżoną cenę.

Po wystąpieniu wszystkich zaproszonych gości członkowie rady powiatowej zaplanowali następne posiedzenie, na które zaplanowano zaprosić przedstawicieli Wód Polskich, RDOŚ i Urzędu Pracy (zatrudnianie obcokrajowców).

Następnie Rada Powiatowa ZIR pozytywnie zaopiniowała wniosek ws. sprzedaży nieruchomości położonej na terenie gminy Police o powierzchni 2,0400 ha, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 176 obręb Dębostrów, po tym spotkanie zakończono.

W dniach 29 listopada – 1 grudnia br. członkowie rady powiatowej Police

uzwzględnią tylko umorzenia ze względu na suszę lub inne zjawiska atmosferyczne. Następnie Kierownik BP ARiMR p. Małgorzata Kucharska-Kazirod podziękowała za współpracę, omówiła pracę BP.

4,2 tys. wydanych wszystkich decyzji (663 pomoc rodzinie) złożonych (602 decyzje pozytywne o pomoc – najwięcej w województwie.

Realizujemy na bieżąco wszelkie sprawy. 524 wnioski dot. ekologii, 1. miejsce w województwie i 4. w kraju pod względem liczby złożonych wniosków. W najbliższym czasie przewidywane są szkolenia dotyczące m.in. ekoschematów i nowej WPR.

Jerzy Mariak nawiązał do przyszłorocznych wyborów, walka będzie duża i powinniśmy zrobić wszystko, aby jak najwięcej rolników stanęło do wyborów. Niestety ale od lat nie mamy silnej reprezentacji w Sejmie, gdzie zapadają najważniejsze sprawy związane z rolnictwem. Poinformował również, że niejednokrotnie wnioskował o to, aby wapnowanie, uprawa bezorkowa, przyoranie słomy powinno jako „ekoschemat” być w gospodarstwach

wzięli udział w wyjeździe studyjnym do Torunia. Podczas wyjazdu spotkali się z przedstawicielami firm rolniczych, m.in.: Agrihandel, ZIP Agro Kurzejevo oraz Torseed w Toruniu. Członko-

wie rady zapoznali się z ofertą wyżej wymienionych firm. Po powrocie do Szczecina oferty te zostały przekazane do biura Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

RP SZCZECINEK

W dniu 12 grudnia odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR w Szczecinku. Spotkanie zgodnie z porządkiem obrad tj. podsumowanie działalności Rady Powiatowej ZIR w Szczecinku za 2022 rok. Osiągnięcia roku 2022 i cele na rok 2023 oraz sprawy różne, otworzył przewodniczący Rady Powiatowej p. Jerzy Mariak. Powitał zebranych rolników i omówił działania podsumowujące działalność Rady Powiatowej ZIR w roku 2022.

Nawiązał m.in. do rozdysponowania gruntów w powiecie dot. m.in. wtórnej restrukturyzacji. Dyrektor KOWR p. Piotr Dziadul – mijający rok jest dla mnie rokiem nauki. Ponowny podział restrukturyzacji, będzie zgodnie z oczekiwaniami rolników. Wszystkie grunty które wracające do Zasobu, będą zawsze konsultowane z Izba i rolnikami. Współpraca dla mnie jest dobra i powinniśmy taką kontynuować pomimo różnicy zdań dochodzimy do konsensusu. Poruszył również temat umorzenia czynszów – nie ma dodatkowego rozporządzenia dotyczącego umorzenia czynszów więc KOWR

ekologicznych. Zmiany w strategii WPR, nie zgadzamy się z obecną propozycją warunkowości w 80%. Po raz kolejny stawiam wniosek: 3–5 szt. trzody w gospodarstwie na samozaopatrzenie. Największym problem w kolejnych naborach różnego rodzaju wniosków, może być łącze internetowe – światłowód, które w dalszym ciągu nie jest osiągalne w mniejszych miejscowościach.

Następnie dr Zdzisław Kalupa omówił działalność Inspekcji Wet. – monitoring ASF i ptasiej grypy jest prowadzony systematycznie. Jedynie w Koszalinie wystąpiła ptasia grypa w naszym województwie (dzikie ptactwo). ASF – również kontrola. W powiecie mamy około 60 gospodarstw z trzodą. Polska jest wolna od białaczki. Obserwuje się tendencję wzrostu gospodarstw z RHD (miód, jajka). Nowością jest obecna zmiana rozporządzenia dotyczącego opłat dotyczących badań również monitoringowych np. bezpłatne badania trzody i dzików.

W dalszej części rozmawiano o sprawach bieżących w rolnictwie.

RP KOŁOBRZEG

Dnia 15 grudnia 2022 roku odbyło się posiedzenie rady powiatowej ZIR powiatu kołobrzeskiego.

Zgodnie z porządkiem obrad:

1. Podsumowanie działalności RP ZIR w Kołobrzegu.
2. Informacja z realizacji płatności – ARiMR.
3. Informacja o zadaniach realizowanych przez PZDR w Kołobrzegu.
4. Wolne wnioski.

Przewodniczący Rady Pan Lech Bany przywitał obecnych członków Rady Powiatowej oraz przybyłych gości.

Omówiono poszczególne tematy posiedzenia. Z Sali podło dużo pytań, na które przedstawiciele instytucji chętnie udzielili odpowiedzi. Pan Przewodniczący podziękował za bardzo dobrą współpracę instytucjom okolicy na terenie powiatu Kołobrzeg.

Następnie przedstawił informację z prac podjętych przez Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Podsumował pracę Rady za rok 2022 oraz przedstawił plan pracy na rok 2023.

Na zakończenie złożył wszystkim życzenia świąteczne oraz noworoczne.

.....

RP WAŁCZ

Dnia 16.12.2022 roku odbyło się posiedzenie rady powiatowej powiatu wałeckiego.

Tematyka posiedzenia:

1. Rozpoczęcie posiedzenia oraz przywitanie gości;
2. Podsumowanie i omówienie pracy rady w 2022r.;
3. Plan pracy na rok 2023;
4. KOWR, ZODR, PIORiN, ARiMR – sprawy bieżące;
5. Sprawy różne;
6. Spotkanie opłatkowe.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie rady powiatowej oraz przedstawiciele instytucji – Kierownik Oddziału Terenowego ARiMR w Mirosławcu pan Piotr Pierzyński, Kierownik TZD ODR Barzkowice w Wałczu – pan Piotr Hermanowicz, Kierownik Oddziału Terenowego w Wałczu WIORiN – pani Jowita Krasowska, przedstawiciel KOWR OT Koszalin – pan Mariusz Lesiak, a także rolnicy z terenu powiatu wałeckiego.

Na początku spotkania przewodniczący pan Mirosław Ignaszak przywitał wszystkich przybyłych gości. Następnie omówiono i podsumowano dzia-

łania rady powiatowej ZIR w 2022 r. Przewodniczący pokrótce przedstawił sprawozdanie z działalności rady, a także sprawozdanie finansowe z realizacji budżetu rady. W kolejnym punkcie przedyskutowano plan pracy na 2023 r.

Następnie głos zabrali zaproszeni przedstawiciele instytucji. Wszyscy podziękowali za kolejny dobry we wspólną pracę rok, życzyli dalszych tak dobrych relacji między rolnikami a ich instytucjami.

Na zakończenie odbyło się krótkie spotkanie opłatkowe.

VIII WALNE ZGROMADZENIE ZIR VI KADENCJI

W dniu 15 grudnia 2022 r. odbyło się VIII Walne Zgromadzenie Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej VI kadencji, które rozpoczęło od minuty ciszy w hołdzie wieloletniemu działaczowi struktur ZIR, przewodniczącemu rady powiatowej powiatu sławieńskiego panu Zdzisławowi Sieradzkemu.

Prezes ZIR pan Andrzej Karbowy na wstępie powitał obecnych członków Walnego Zgromadzenia, mecenasa Piotra Mazuro, pracowników biura ZIR, po czym dokonał otwarcia obrad.

W części organizacyjnej zgromadzenia jednogłośnie przyjęli proponowany porządek i regulamin obrad, następnie zostały wybrane komisje: manda-

towo-skrutacyjna, w skład której weszli: pani Beata Klepuszewska – Przewodnicząca, pan Marek Szoć i pan Władysław Bieniek oraz uchwał i wniosków w składzie: pan Ryszard Bojek – Przewodniczący, pan Andrzej Leja – Sekretarz i pan Bronisław Broniszewski – Członek. Na zakończenie tej części przewodnicząca komisji mandatowo-skrutacyjnej odczytała sprawozdanie komisji, stwierdzając ważność VIII Walnego Zgromadzenia Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, a wraz z tym możliwość podejmowania uchwał.

W części problemowej przewodniczący komisji budżetowej pan Jerzy Kopaszewski i komisji rewizyjnej pan Bogdan

Macewicz przedstawili informacje z prac tych komisji. Prezes ZIR poinformował, że sprawozdanie z prac Zarządu przesłane zostało do wszystkich członków WZ za pośrednictwem poczty tradycyjnej, po czym przedstawił niektóre informacje z działalności Zarządu. Działania te skupiają się m.in. wokół aplikacji suszowej, która nie obrazuje w pełni tego co pokazują pola; drastycznej podwyżki cen środków do produkcji rolniczej, w tym mocna podwyżka cen nawozów, bez których rolnik nie osiągnie pełnej wydajności plonów, co w konsekwencji może doprowadzić do znaczących podwyżek cen żywności; wzrost cen paliwa czy umorzenia czynszów dzierżawnych, a także destabilizacja krajowego rynku zbóż poprzez import zbóż z Ukrainy.

Następnie przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków pan Ryszard Bojek odczytał protokół komisji, w którym podał do wiadomości, że na VIII Walnym Zgromadzeniu ZIR VI kadencji członkowie WZ złożyli 9 wniosków formalnych,

które po odczytaniu zostały przekazane do realizacji przez Zarząd ZIR.

Na zakończenie Prezes pan Andrzej Karbowy podziękował wszystkim za czynny udział w posiedzeniu Walnego Zgromadzenia oraz złożył życzenia świąteczne. Na tym zakończono VIII Walne Zgromadzenie ZIR VI kadencji.

PISMA ZIR

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Poruszanie się maszynami rolniczymi na drogach publicznych w otoczeniu pojazdów pilotujących

W odpowiedzi na wniosek z posiedzenia KRIR o zmianę przepisów w zakresie zmian uregulowania prawnego przejazdów drogami publicznymi maszyn rolniczych, Ministerstwo Infrastruktury w piśmie z dnia 18.11.2022 r., przekazało następujące informacje:

„W obecnym stanie prawnym warunki dopuszczenia pojazdu lub zespołu pojazdów do ruchu określają przepisy art. 66 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2022r. poz. 988, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz.U. z 2016 r. poz. 2022 r., z późn. zm.), ustanawiając między innymi dopuszczalne wymiary (długość, szerokość, wysokość), masy i naciski osi pojazdu lub zespołu pojazdów.

W przypadku gdy pojazd lub zespół pojazdów ma przekroczone powyżej wskazane parametry techniczne (masy, wymiary, naciski) to na podsta-

wie przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym jego ruch po drodze może odbywać się jako przejazd pojazdu nienormatywnego.

Wielkości dla pojazdów nienormatywnych, których przejazd wymaga pilotowania określa przepis § 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie pilotowania pojazdów nienormatywnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 629), zgodnie z którym:

– pojazd nienormatywny, który przekracza co najmniej jedną z następujących wielkości:

- 1) długość pojazdu – 23,00 m,
- 2) szerokość – 3,20 m,
- 3) wysokość – 4,50 m,
- 4) masa całkowita – 60 t

powinien być pilotowany przez jeden pojazd wykonujący pilotowanie.

– pojazd nienormatywny, który przekracza co najmniej jedną z następujących wielkości:

- 1) długość pojazdu – 30,00 m,
- 2) szerokość – 3,60 m,

- 3) wysokość – 4,70 m,
- 4) masa całkowita – 80 t

powinien być pilotowany przy użyciu dwóch pojazdów wykonujących pilotowanie, poruszających się z przodu i z tyłu pojazdu.

Pojazdy nienormatywne poruszające się w kolumnie powinny być pilotowane przy użyciu dwóch pojazdów wykonujących pilotowanie, poruszających się na początku i końcu kolumny.

Ponadto Departament Transportu Drogowego uprzejmie wskazuje, iż przepis w art. 54 ustawy Prawo o ruchu drogowym określa zasady używania żółtych sygnałów błyskowych. Do pojazdów, które są zobowiązane używać żółtych świateł ustawodawca zaliczył:

- 1) pojazdy wykonujące na drodze prace porządkowe, remontowe lub modernizacyjne oraz
- 2) pojazdy, które ze względu na konstrukcję, ładunek lub nietypowe zachowanie na drodze mogą zagrażać bezpieczeństwu w ruchu drogowym".

Wniosek KRIR o zwiększenie wyboru środków ochrony roślin – odpowiedź MRiRW

W odpowiedzi na wniosek przyjęty podczas XIII Posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych VI Kadencji o zwiększenie dostępu do różnorodnych środków ochrony roślin przesłany do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Wicepremiera Henryka Kowalczyka pismem z 25 października 2022 r. Dyrektor Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin Nina Dobrzyńska udzieliła następujących wyjaśnień:

Wnioskują Państwo o wprowadzenie takich przepisów, aby środki ochrony roślin stosowane w innych krajach Unii Europejskiej mogły być stosowane w Polsce oraz środki dopuszczone do stosowania i zakupione np. w Niemczech, a nie zarejestrowane w Polsce mogły być stosowane w Polsce zgodnie z prawem.

Wyjaśniam, że zasady dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin regulowane są przepisami UE, z których nadrzędnym jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 (dalej jako rozporządzenie 1107/2009). Zgodnie z art. 28 tego rozporządzenia środek ochrony roślin nie może być wprowadzany do obrotu ani stosowany, jeżeli nie uzyskał zezwolenia w danym państwie członkowskim. Nie jest więc możliwe stosowanie na terenie Polski środków ochrony roślin zakupionych np. w Niemczech i nie zarejestrowanych w Polsce i nie ma możliwości zmiany przepisów w tym zakresie na poziomie krajowym.

Przepisy rozporządzenia 1107/2009 nie zmieniły tej zasady – wcześniejsze

przepisy unijne jak i polskie również wymagały, aby środki ochrony roślin podlegały rejestracji urzędowej. Wynika to przede wszystkim z tego, że zawierają one substancje mogące stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt i środowiska i stąd konieczność regulacji i kontroli ich wprowadzania do obrotu.

Natomiast rozporządzenie 1107/2009 wprowadziło zasadę, że proces rejestracji środków ochrony roślin jest zharmonizowany w całej UE co ma na celu, w możliwie największym stopniu, ograniczenie przeszkód w dostępności do środków ochrony roślin w poszczególnych państwach członkowskich. Z uwagi na duże różnice w warunkach rolnośrodowiskowych i klimatycznych

rozporządzenie wprowadziło podział na 3 strefy rejestracyjne. Polska należy do strefy centralnej (podobnie jak Niemcy) i dzięki temu wnioski o rejestrację środka może być składany jednocześnie w kilku albo nawet wszystkich krajach danej strefy. Ponadto wprowadzono mechanizm wzajemnego uznawania zezwoleń, tj. posiadacz zezwolenia może złożyć wnioski o wzajemne uznanie zezwolenia środka np. z Niemiec lub innego Państwa Członkowskiego (art. 40 rozporządzenia 1107/2009).

Tym niemniej sam proces rejestracji nowego środka ochrony roślin inicjowany jest zawsze na wniosek, z reguły składany przez producenta środka, a więc to firma musi zwrócić się o dopuszczenie do obrotu danego środka. Pula dostępnych środków zależy więc nie tylko od przepisów UE i listy substancji czynnych,

które są zatwierdzone do stosowania w środkach, ale także od wyborów marketingowych producentów środków, którzy muszą podjąć decyzję o złożeniu wniosku o rejestrację danego środka w Polsce lub o zastosowaniu jednej z dostępnych w przepisach możliwości np. przeniesienia zezwolenia z innego Państwa Członkowskiego (wzajemne uznanie zezwolenia).

Nie istnieją żadne przeszkody formalne ani przepisy krajowe, które utrudniałyby lub opóźniały proces wydania zezwolenia na wprowadzanie do obrotu środka w Polsce. Polska stosuje w pełni przepisy unijne, nie nakłada dodatkowych wymagań i nie ma przeszkód, aby dopuścić do obrotu w Polsce środek dopuszczony np. w Niemczech o ile posiadacz zezwolenia dla takiego środka złoży stosowny wniosek

do Ministerstwa poparty odpowiednią dokumentacją. Tym niemniej decyzja o złożeniu wniosku o rejestrację środka w Polsce należy każdorazowo do producenta środka ochrony roślin.

W przypadku zidentyfikowania konkretnych problemów zgłaszanych nam przez organizacje rolnicze, zwracamy się do producentów środków o rozważenie możliwości rejestracji środków które mogłyby zapełnić luki w ochronie, a następnie dokładamy wszelkich starań by wnioski dla takich środków traktować priorytetowo. Jednocześnie zachęcamy, aby również Państwo i wszelkie organizacje rolnicze wpływały na producentów środków, aby starali się zapewnić polskim rolnikom potrzebne im środki poprzez składanie wniosków o ich rejestrację z uwzględnieniem Polski.

Co się dzieje na rynku paszowym? Odpowiedź NIK

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z 25 października 2022 r. realizujące wniosek przyjęty podczas XIII Posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych VI Kadencji do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli o zbadanie sytuacji na rynku zbóż paszowych w Polsce NIK przedstawił następującą odpowiedź:

„Odpowiadając na wystąpienie Pana Prezesa o przeprowadzenie przez Najwyższą Izbę Kontroli czynności kontrolnych odnoszących się do sytuacji na rynku zbóż paszowych w Polsce oraz nawiązując do naszej odpowiedzi z 18 lipca br., uprzejmie dziękujemy za przesłaną korespondencję. Podobnie, jak w przypadku wcześniejszych wystąpień Pana Prezesa, przedstawione kwestie zostały poddane stosownej analizie.

Problematyka ilości i jakości importowanych do Polski zbóż oraz prawidłowość działań służb kontrolnych w tym zakresie pozostają w zainteresowaniu NIK.

Dostrzegając wagę zgłoszonej problematyki, zapewniamy, że nadesłany sygnał jest dla NIK istotny i będzie mógł zostać uwzględniony w procesach analitycznych służących projektowaniu przyszłej działalności kontrolnej NIK odnoszącej się do działań państwa w obszarze rolnictwa i rynków rolnych, szczególnie w tak trudnym, jak obecnie czasie.

Jednocześnie należy zauważyć, że warunki rozwoju i ochrony konkurencji, jak też zasady i tryb przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, zostały

określone w ustawie z dnia 16 lutego 2017 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Sprawy w tym zakresie pozostają w kompetencji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, i jak wynika z informacji zamieszczonej na stronie internetowej Krajowej Rady Izb Rolniczych, Zarząd KRIR wystąpił w dniu 25 października 2022 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o zbadanie sytuacji na rynku zbóż paszowych.

Raz jeszcze dziękując Panu Prezesa za przekazane informacje zapewniamy, że będą one, w zakresie posiadanych kompetencji wyznaczonych ustawą z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, ważnym materiałem w pracach analitycznych, wskazywającym na kolejne obszary ryzyka".

UOKiK prowadzi kontrolę rynku nawozów

Odpowiadając na wniosek Krajowej Rady Izb Rolniczych z 25 października 2022 r. Prezes UOKiK poinformował pismem z 30 listopada 2022 r., że wszczął postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy w związku z działalnością przedsiębiorców zajmujących się produkcją i obrotem nawozami mineralnymi mogło dojść do naruszenia przepisów ww. Ustawy uzasadniającego wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym ustalenie, czy sprawa ma charakter antymonopolowy.

W toku przedmiotowego postępowania wyjaśniającego Prezes UOKiK skierował do kilkudziesięciu przedsiębiorców zajmujących się produkcją oraz obrotem nawozami mineralnymi wezwania do udzielenia szczegółowych informacji i przekazania dokumentów. Mając na uwadze znaczący stopień skomplikowania i złożoność przedmiotowej sprawy należy wskazać, że obecnie trwają niezbędne analizy ekonomiczne obszernych danych przekazanych przez przedsiębiorców.

Mając na uwadze powyższe UOKiK wskazał, że przedmiotem zainteresowania Prezesa UOKiK są m.in. zachowania podmiotów zajmujących się produkcją nawozów mineralnych, zatem pomocne byłoby szczegółowe opisanie działań przedsiębiorców, które w ocenie rolników mogą stanowić praktyki ograniczające konkurencję, a takie przekazanie ewentualnych dowodów, które mogą zostać wykorzystane w prowadzonym przez Prezesa UOKiK postępowaniu.

Kontrowersyjny ekoschemat Rolnictwo węglowe

W odpowiedzi na kolejne wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z 2 listopada 2022 r. w sprawie wymogów praktyki Zróżnicowana struktura upraw w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi określonych w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR 2023–2027), resort rolnictwa poinformował co następuje.

W zakresie wymogu ww. praktyki ograniczającego łączny udział zbóż i rzepaku do 65% w strukturze zasiewów, uprzejmie zawiadamiam, że zgodnie z informacją podaną w piśmie znak DPB.bk.543.24.2022 z dnia 27 września 2022 r., Ministerstwo podjęło rozmowy z Komisją Europejską zmierzające do zmiany Planu Strategicznego polegającej na wyłączeniu rzepaku z ww. wymogu. Zmiany PS WPR 2023–2027 wymagają bowiem zatwierdzenia przez Komisję Europejską.

W zakresie propozycji oddzielnego potraktowania ziemniaków i buraków cukrowych w ramach wymogu ww. praktyki mającego na celu ograniczenie udziału upraw mających ujemny

wpływ na bilans materii organicznej do 30% w strukturze zasiewów (tj. niezależnego udziału tych roślin do 30%), należy mieć na uwadze przede wszystkim cel praktyki, jakim jest poprawa jakości gleby i potrzeba odbudowy materii organicznej poprzez wzbogacenie struktury upraw o gatunki roślin, które wpływają na dodatni bilans materii organicznej. W związku z tym, w celu ograniczenia w strukturze upraw roślin mających degradujący wpływ na substancję organiczną gleby, wprowadzono w wyniku konsultacji publicznych oraz negocjacji z Komisją Europejską limit 30% dla takich upraw. Rośliny okopowe zostały potraktowane łącznie na podstawie współczynników degradacji gleby. Zdaniem ekspertów, uprawa ziemniaków oraz buraków prowadzi do zmniejszenia zawartości próchnicy w glebie. Ich sposób uprawy – w szerokie rzędy, międzyrzędowe zabiegi pielęgnacyjne oraz późne zakrycie międzyrzędzi – zwiększa mineralizację próchnicy i nasila erozję. Dlatego, w wyniku analizy wniosku dotyczącego zastosowania limitu udziału ziemniaków i buraków

do 30% oddzielnie w ramach praktyki Zróżnicowana struktura upraw, obecnie wprowadzenie takiego rozwiązania nie jest przewidywane. Tym bardziej, że w świetle stanowiska Komisji Europejskiej, zmiany prowadzące do obniżenia ambicji środowiskowych nie mogą zostać zaakceptowane.

W zakresie wymogu ww. praktyki dotyczącego udziału trzeciej, najmniejszej uprawy, który nie może być mniejszy niż 10%, uprzejmie informuję, że Ministerstwo podjęło rozmowy z Komisją Europejską, mające na celu zmianę polegającą na tym, aby procentowy udział (10%) trzeciej uprawy stosować nie tylko do trzeciej uprawy, ale odpowiednio do trzeciej i pozostałych upraw, o ile takie występują w gospodarstwie.

Takie doprecyzowanie służy celowi praktyki – większemu zróżnicowaniu upraw w gospodarstwie i ograniczeniu monokultur na gruntach ornych. W chwili obecnej opracowany został projekt uchwały zawierający zmiany w tym zakresie, który ma zostać przekazany pod obrady Komitetu Monitorującego PS WPR.

Potrzebny mobilny dostęp do e-wniosku plus, ale przede wszystkim bezpieczeństwo danych

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu KRIR z dnia 26 października 2022 r. w związku z wnioskiem przyjętym podczas XIII Posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych VI Kadencji w dniu 29 września 2022 r. w sprawie rozszerzenia aplikacji eWniosekPlus o formę mobilną, resort rolnictwa przekazał pismem z 30 listopada 2022 r. poniższe wyjaśnienia.

Głównym zadaniem aplikacji eWniosekPlus jest umożliwienie złożenia wniosku o przyznanie płatności, w tym szczególności płatności obszarowych. Podstawową funkcjonalnością służącą temu celowi jest możliwość graficznego przedstawienia powierzchni gruntów objętych wnioskiem o przyznanie wsparcia. Deklarowanie poszczególnych działek rolnych odbywa się przez ręczne wyrysowanie granic upraw na dedykowanej mapie cyfrowej. Dane graficzne przedstawiające granice poszczególnych upraw po-

winny być nanoszone przez użytkowników precyzyjnie i w sposób niebudzący wątpliwości, gdyż wyznaczona przez nie powierzchnia stanowi podstawę wniosku o przyznanie płatności i ma decydujący wpływ na ich wysokość.

Z uwagi na wskazaną powyżej specyfikę aplikacji eWniosekPlus, priorytetem przy rozbudowie tego narzędzia jest zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników, włączając w to ograniczenie ryzyka popełniania błędów przy wprowadzaniu danych graficznych. W opinii Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która odpowiada za przygotowanie i obsługę aplikacji, jej mobilna wersja, przy zachowaniu wszystkich niezbędnych funkcjonalności (w szczególności odpowiednie skalowanie obrazu) mogłaby powodować m.in. zwiększenie poziomu błędów popełnianych przez użytkowników.

Biorąc powyższe pod uwagę, a także fakt, że od 2023 r. aplikacja

eWniosekPlus musi zostać dostosowana w sposób uwzględniający nowe funkcjonalności związane z wdrażaniem Planu Strategicznego WPR, ARiMR poinformowała, że obecnie skupia się na rozwijaniu aplikacji w dotychczasowej postaci, podejmując działania, aby była ona przede wszystkim bezpieczna, funkcjonalna i intuicyjna. Aplikacja jest systematycznie rozwijana na podstawie zdobywanych doświadczeń, w szczególności w zakresie poprawy ergonomii i innych usprawnień.

Niezależnie od powyższego należy poinformować, że od 2018 r. wszyscy użytkownicy aplikacji eWniosekPlus mogą korzystać z niej na urządzeniach mobilnych (telefon, tablet), logując się za pośrednictwem dedykowanych przeglądark internetowych, dzięki czemu zapewniony jest stały i mobilny dostęp do aplikacji.

Jak wyszukać mikrobiologiczne środki ochrony roślin?

Uwzględniając zgłoszony przez Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych w dniu 17 listopada 2022 r. postulat dotyczący rozwinięcia funkcjonalności wyszukiwarki środków ochrony roślin o możliwość wyszukiwania biologicznych środków ochrony roślin Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uruchomiło w piątek 9 grudnia 2022 r. wspomnianą funkcjonalność.

Biologiczne środki ochrony roślin można wyszukiwać na dwa sposoby:

1. Poprzez wyszukiwarkę środków ochrony roślin – po rozwinięciu filtrów, w polu „środek mikrobiologiczny” wybieramy opcję „TAK”. <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wyszukiwarka-srodkow-ochrony-roslin--zastosowanie>. Wyszukiwarka wskazuje, że dostępne są 392 środki mikrobiologiczne.

2. Poprzez rejestr środków ochrony roślin dostępny na stronie MRiRW <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rejestr-rodkow-ochrony-roslin>.

W tym celu należy pobrać rejestr środków ochrony roślin (plik MS Excel), otworzyć go i w kolumnie P „Uwagi” wyfiltrować wartość nr 3. Legenda na dole tabeli informuje, że uwaga nr 3 wskazuje, że jest to środek mikrobiologiczny.

Dodatkowo, każdorazowo należy weryfikować wyszukane informacje z informacjami zawartymi w zezwoleniach lub etykietach zamieszczonych na stronie internetowej urzędu – <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/etykiety-srodkow-ochrony-roslin>.

Źródło: www.krir.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

Będą zmiany w zasadach rejestrowania i znakowania zwierząt

Ustawa z 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zastąpi tę z 2 kwietnia 2004 r. Zmiany będą wprowadzane sukcesywnie i dotyczą przede wszystkim katalogu gatunków objętych obowiązkiem ewidencjonowania, zasad i terminów dokonywania zgłoszeń, a także wyboru środków identyfikacji. Oprócz tego zaplanowano, że paszporty bydła posłużą dokumentowaniu wyłącznie przemieszczeń zagranicznych, a podstawową drogą informowania o zdarzeniach ma się stać aplikacja IRZPlus.

Nowelizacja przepisów ma skutkować dostosowaniem polskiego prawa do regulacji obowiązujących w Unii Europejskiej, pozwala też na bardziej skuteczne czuwanie nad dobrostanem zwierząt i walkę z dotykającymi je przenośnymi chorobami, np. afrykańskim pomorem świń czy ptasią grypą. Natomiast sam system identyfikacji i rejestracji zwierząt po modyfikacjach ma być kompatybilny m.in. z bazami danych Inspekcji Weterynaryjnej.

ROZBUDOWANIE EWIDENCJI I ZMIANA DEFINICJI

Dotychczasowy rejestr zwierząt gospodarskich i siedzib stad, który zawierał

dane dotyczące bydła, owiec, kóz i świń, zostanie przekształcony w komputerową bazę danych i uzupełniony o informacje na temat nieewidencjonowanych do tej pory w Agencji gatunków: koniowatych, wielbłądowatych, jeleniowatych, a także zakładów drobiu.

W ślad za poszerzeniem zasobów nowe przepisy zawierać będą inną definicję posiadacza (w przypadku koniowatych mowa jest w nich również o właścicielu), a podstawową kategorią – w miejsce siedziby stada – stanie się działalność. Obowiązkiem zgłoszenia podlegać będą cztery główne rodzaje działalności:

- siedziba stada, jeśli: prowadzi się chów, hodowlę, wypas, miejsce gromadzenia, grupę tresowanych zwierząt, ich skup, obrót nimi, pośrednictwo w tym obrocie bądź cyrk objazdowy; organizuje się targi, wystawy, pokazy lub konkursy zwierząt; dokonuje się uboju tych pochodzących z innych siedzib w celu produkcji mięsa na użytek własny;
- rzeźnia;
- zakład drobiu;
- zakład przetwórczy lub spalarnia.

Modyfikacja zasad i terminów dokonywania zgłoszeń

Każdy z wymienionych rodzajów działalności oznaczony zostanie odrębnym numerem, a posiadacze zwierząt dotychczas nieewidencjonowanych przez Agencję będą zobowiązani – oprócz wystąpienia o nadanie statusu producenta – do zarejestrowania:

- siedziby stada koniowatych oraz zgłoszenia zwierząt w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy;
- siedziby stada jeleniowatych i wielbłądowatych nie później niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – również od tej daty posiadacze zwierząt będą mieć 18 miesięcy na oznakowanie i zgłoszenie zwierząt;
- zakładu drobiu oraz dokonania zgłoszenia w komputerowej bazie liczby ptaków lub jaj wylęgowych w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Odrębne terminy będą obowiązywać na zgłaszanie urodzeń i znakowanie zwierząt w zależności od gatunku. Hodowcy bydła niezmiennie na dokonanie obu czynności będą mieć 7 dni. Posiadacze owiec i kóz na zgłoszenie urodzenia zwierzęcia i jego oznakowanie dostaną do 30 dni, jeśli matka była objęta wspar-

ciem dobrostanowym. W innym przypadku znakowanie owcy lub kozy będzie musiało nastąpić w terminie 30 dni od dnia objęcia matki wsparciem – jednak nie później niż 180 dni od dnia urodzenia potomstwa lub przed opuszczeniem przez nie siedziby stada, w której się urodziło. W przypadku jeleniowatych i wielbłądowatych termin na dokonanie obu czynności wyniesie maksymalnie 9 miesięcy. Zmiana dotyczy świń, bo nowe przepisy zobligują ich posiadacza do poinformowania o urodzeniu i oznakowaniu tych zwierząt nie później niż 37 dni od zdarzenia, a informacja o podejrzeniu wystąpienia choroby zakaźnej powinna znaleźć się w komputerowej bazie w ciągu 2 dni. Gdy mowa o koniowatych, warto wiedzieć, że na zgłoszenie urodzenia ustawa da 3 miesiące, a opisu i identyfikacji będzie musiał dokonać właściwy związek hodowców koni w ciągu 12 miesięcy od urodzenia zwierzęcia.

Należy podkreślić, że w przypadku wszystkich wymienionych gatunków będzie trzeba poinformować o zdarzeniu innym niż urodzenie przed upływem 7 dni od jego wystąpienia.

DOPUSZCZENIE ALTERNATYWNYCH METOD IDENTYFIKACJI

Zmiana przepisów pozwoli na stosowanie tych środków identyfikacji, które zostały uwzględnione w unijnych przepisach: zwykłych i elektronicznych kolczyków lub opasek na pęciny, kapsulek ceramicznych (bolusów), wszczepianych transponderów oraz tatuaży. Będzie to uzależnione od kombinacji oznaczeń przypisanych konkretnym gatunkom zwierząt oraz oferty dostawców, którzy zostali wpisani na prowadzoną przez ARiMR listę. Oprócz tego dla użytkowników aplikacji IRZPlus uproszczona zostanie procedura zaopatrywania się posiadaczy zwierząt w środki identyfikacji,

a związane z tym wizyty w placówkach Agencji nie będą konieczne.

UPOWSZECHNIANIE INTERNETOWEJ OBSŁUGI ZGŁOSZEŃ

Od wejścia w życie ustawy na podmioty nadzorowane – rzeźnie, pośredników czy targi i spalarnie – nałożony zostanie obowiązek składania zgłoszeń w formie elektronicznej. Natomiast posiadacze zwierząt do końca 2025 roku wciąż będą mogli dokonywać zgłoszeń w formie papierowej. Formularze do pobrania i wydruku dostępne będą wyłącznie na stronie internetowej Agencji. Później obowiązkowe stanie się informowanie o zdarzeniach dotyczących utrzymywanych zwierząt za pośrednictwem aplikacji IRZPlus, Ci, którzy robią to teraz wyłącznie elektronicznie, zostaną automatycznie zwolnieni z obowiązku prowadzenia tradycyjnej księgi rejestracji lub ewidencji.

Natomiast w przypadku świń 2 razy w roku (do 30 czerwca oraz do 31 grudnia) trzeba będzie sporządzać spis zwierząt, który uwzględni również nieoznakowane jeszcze zwierzęta.

Istotną zmianą jest również rezygnacja z paszportów dla bydła w obrocie krajowym. W przypadku planowanego wywozu zwierzęcia tego gatunku do innego kraju Unii Europejskiej obowiązkowe będzie zgłoszenie tego z wyprzedzeniem 5 dni w biurze powiatowym ARiMR, które w ciągu 3 dni wyda bezpłatnie niezbędny dokument. Będzie go można odebrać osobiście, za pośrednictwem placówki pocztowej lub pobrać z systemu – po wcześniejszym wyrażeniu na to zgody.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia, a więcej szczegółów zostanie podanych po jej opublikowaniu w Dzienniku Ustaw.

Po raz drugi w tym roku można się ubiegać o zwrot części opłaconej składki ubezpieczenia zwierząt

1 grudnia rozpoczął się drugi w tym roku nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej skierowany do hodowców drobiu, bydła i świń, którzy ubezpieczają zwierzęta od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych salmonellą. Wsparcie realizowane jest w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem”, które finansowane jest z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Salmonella kojarzona jest najczęściej z drobiem. Ta powszechnie występująca w środowisku bakteria za-

groza jednak również innym zwierzętom. Wywoływana przez nią salmonelloza może spowodować wśród zwierząt gospodarskich duże straty. Warto zatem rozważyć ubezpieczenie posiadanych stad od takiego ryzyka. Zachętą może być możliwość uzyskania zwrotu części opłaconej składki.

Taką możliwość daje uruchomione 1 grudnia działanie „Zarządzanie ryzykiem” finansowane z budżetu PROW 2014–2020. Na taką pomoc przewidziano 108 mln euro.

Wsparcie może być przyznane hodowcom drobiu, bydła i świń, którzy mają zarejestrowaną działalność produkcyjną i posiadają prawo do nieruchomości, na terenie której prowadzą hodowlę bądź chów. By móc stać się beneficjentem tej pomocy, należy mieć podpisaną umowę ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych salmonellą, z której wynika, że ubezpieczonych zostało co najmniej:

- 1000 sztuk drobiu (kurcząt, gęsi i indyków rzeźnych, drobiu nieśnego);
- 4 sztuki bydła;
- 14 sztuk świń.

Ponadto umowa ubezpieczenia nie może obejmować okresu przed 1 kwietnia 2022 r. Innym bardzo istotnym warunkiem ubiegania się o wsparcie jest wprowadzenie w umowie ubezpieczenia zapisu, z którego wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód, które wyniosą ponad 20 procent. Zainteresowany tym dofinansowaniem nie może również korzystać z innych dopłat do ubezpieczenia.

Pomoc przyznawana będzie w formie 70 proc. dopłaty do opłaconej składki.

Wnioski o pomoc finansową w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” od 1 do 30 grudnia 2022 roku przyjmują biura powiatowe ARiMR właściwe ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego. Dokumenty można złożyć osobiście, nadać rejestrowaną przesyłką pocztową lub za pośrednictwem formularza udostępnionego na Platformie Usług Elektronicznych ARiMR. Wnioski można również wysłać w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy e-PUAP.

W pierwszym naborze wniosków, który odbył się w terminie 30 września – 31 października 2022 r., o pomoc ubiegało się ponad 270 hodowców. Decyzje o przyznaniu pomocy wydawane są standardowo w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia naboru – oczywiście pod warunkiem braku konieczności uzupełnienia dokumentów bądź złożenia wyjaśnień. Natomiast wypłata następuje w terminie 30 dni od wydania decyzji o przyznaniu pomocy.

Źródło www.gov.pl

Dopłaty bezpośrednie i obszarowe z PROW za 2022 rok – realizacja wypłat końcowych

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazuje na konta rolników płatności bezpośrednie i obszarowe z PROW w ramach tegorocznej kampanii. Zaliczki zostały już zrealizowane, a rozpoczęły się wypłaty końcowe. W sumie z tytułu dopłat za 2022 rok na konta rolników trafiło dotychczas 13,05 mld zł.

Od 17 października do 30 listopada ARiMR wypłacała zaliczki, na najwyższym dopuszczonym w Unii Europejskiej poziomie. W tym okresie rolnikom

przekazano ponad 12,92 mld zł, tj. 10,78 mld zł w ramach płatności bezpośrednich i ponad 2,14 mld zł w postaci płatności obszarowych z PROW.

Od 1 grudnia trwa realizacja wypłat końcowych. Do tej pory z tego tytułu na konta beneficjentów trafiło 134 mln zł – 94 mln zł w ramach płatności bezpośrednich i 40 mln zł w postaci płatności obszarowych z PROW.

W 2022 roku złożono 1,265 mln wniosków o przyznanie dopłat bezpo-

średnich. Pula środków na ten cel to ok. 16,96 mld zł. Dotychczas wypłacono już 13,05 mld zł. Czas na realizację płatności w tej kampanii mija 30 czerwca 2023 roku.

Warto, by oczekujący na ich przelew upewnili się, że biura powiatowe Agencji mają właściwe dane dotyczące numerów ich kont bankowych. Jeżeli rachunek będzie nieaktywny, pieniędzy nie uda się skutecznie przekazać.

Źródło www.gov.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Zagrożenie grypą ptaków – pamiętajmy o bioasekuracji!

Pojawiły się już pierwsze w tym sezonie ogniska choroby u ptaków dzikich oraz hodowlanych. Warunki atmosferyczne i migracja ptaków powodują, że utrzymuje się wysoki poziom zagrożenia kolejnymi ogniskami grypy ptaków w gospodarstwach utrzymujących drób. Hodowcy drobiu mają obowiązek ściśle przestrzegać zasad bioasekuracji.

Pamiętajmy – każde kolejne ognisko wysoce zjadliwej grypy ptaków generuje straty dla całego sektora drobiarskiego. Wspólne działania i wysiłek hodowców drobiu na rzecz zabezpieczenia swoich gospodarstw przed wniknięciem wirusa to kluczowe elementy, które pozwalają na minimalizację ryzyka wystąpienia kolejnych obostrzeń w tym sektorze.

O GRYPIE PTAKÓW

Grypa ptaków to zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są wszystkie gatunki drobiu i wiele gatunków ptaków dzikich. Wirus grypy może wywoływać zachorowania i bardzo wysoką śmiertelność u ptactwa domowego.

Stwierdzenie ogniska choroby powoduje konieczność likwidacji zakażonego stada oraz skutkuje ogranicze-

niami dla sektora drobiarskiego, które wpływają m.in. na czasową utratę rynków zbytu, a w konsekwencji funkcjonowanie hodowców i zakładów.

Wektorem wirusa grypy są ptaki dzikie, przede wszystkim gatunki związane ze środowiskiem wodnym, czyli kaczki, gęsi i łabędzie.

JAK UNIKNĄĆ ZAKAŻENIA DROBIU?

Bieżąca sytuacja epizootyczna w zakresie grypy ptaków wymaga szczególnej uwagi i wzmożonej ostrożności hodowców drobiu na całym terytorium Polski w celu minimalizacji ryzyka prze-

niesienia wirusa na teren gospodarstw.

Hodowcy drobiu mają obowiązek ściśle przestrzegać następujących zasad bioasekuracji:

- Nie poić drobiu oraz ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze zbiorników, do których mają dostęp ptaki dzikie.
- Uniemożliwić dostęp drobiu do zbiorników wodnych, do których mają dostęp dzikie ptaki.
- Nie wozić na teren gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych.

- Utrzymywać drób w sposób ograniczający jego kontakt z dzikimi ptakami.
 - Przechowywać i odpowiednio zabezpieczyć pasze tak, aby nie miały do niej dostępu dzikie ptaki.
 - Wyłożyć maty dezynfekcyjne przed wejściami i wyjściami z budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wyjść z tych budynków – w przypadku ferm, w których drób jest utrzymywany w systemie bezwybiegowym.
 - Zgłaszać do powiatowego lekarza weterynarii miejsca, w których utrzymywany jest drób lub inne ptaki.
 - Przestrzegać zasad higieny, tj. myć i odkażać ręce oraz stosować odzież ochronną oraz obuwie ochronne przy wchodzeniu do budynków inwentarskich.
 - Czyścić i odkażać narzędzia i sprzęt używany do obsługi zwierząt.
- Zastosowanie się do wymienionych obowiązków, w tym w szczególności zachowanie podstawowych zasad higieny, czyli częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum liczby osób wchodzących do pomieszczeń inwentarskich, są prostymi, a jednocześnie bardzo efektywnymi, sposobami zmniejszającymi ryzyko wystąpienia choroby gospodarstwie.

Źródło: www.gov.pl

2022 r. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w związku z ogłoszeniem przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za III kwartał 2022 r. (6480,67 zł).

Podstawa prawna:

- Komunikat Prezesa GUS z dnia 10 listopada 2022 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w trzecim kwartale 2022 r. (M.P. z dnia 10 listopada 2022 r. poz. 1085).
- Komunikat Prezesa ZUS z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie kwot przy-

chodu odpowiadających 70% i 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za III kwartał 2022 r. stosowanych przy zmniejszeniu albo zawieszaniu emerytur i rent (M.P. z dnia 22 listopada 2022 r. poz. 1104).

Wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w I kwartale 2023 r.

Kasa informuje, że Uchwałą Nr 9 Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników z dnia 29 listopada 2022 r. została ogłoszona wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w I kwartale 2023 r. (M.P. z 2022 r., poz. 1180).

W związku z tym, wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za podlegającego ubezpieczeniu przez cały miesiąc rolnika, małżonka, domownika i pomocnika rolnika w I kwartale 2023 r. wynosi 60,00 zł miesięcznie.

Jeżeli rolnik, małżonek lub domownik objęty jest tym ubezpieczeniem na wniosek wyłącznie w zakresie ograniczonym, należna składka stanowi 1/3 pełnej składki, tj. 20,00 zł miesięcznie.

Jednocześnie Kasa informuje, że we wrześniu br. wysokość emerytury podstawowej wynosi 1084,58 zł, w związku z tym podstawowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za rolników, małżonków i domowników w I kwartale 2023 r. wynosi 108,00 zł.

Dodatkowa miesięczna składka na to ubezpieczenie za rolników prowadzących gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych użytków rolnych stanowić będzie:

- 12% emerytury podstawowej, tj. 130,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych do 100 ha przeliczeniowych,
- 24% emerytury podstawowej, tj. 260,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rol-

nych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych,

- 36% emerytury podstawowej, tj. 390,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych,
- 48% emerytury podstawowej, tj. 521,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 300 ha przeliczeniowych.

Ustawowy termin uregulowania należnych składek za:

1. rolników, małżonków i domowników za I kwartał 2023 r, upływa z dniem 31 stycznia 2023 r.
2. pomocników rolnika za dany miesiąc upływa z 15 dniem następnego miesiąca.

Źródło: www.krus.gov.pl

30 lat

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Nowe kwoty przychodu decydujące o zmniejszeniu lub zawieszeniu świadczeń emerytalno-rentowych od dnia 1 grudnia 2022 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że od 1 grudnia 2022 r. zmieniają się kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń emerytalno-rentowych.

Od 1 grudnia 2022 r. kwoty przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty wynoszą odpowiednio:

- 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia tj. 4536,50 zł,

- 130% tego wynagrodzenia, tj. 8424,90 zł.

Nowe kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty ogłoszono komunikatem z dnia 14 listopada

SMAKI ZAMKNIĘTE W SŁOIKU

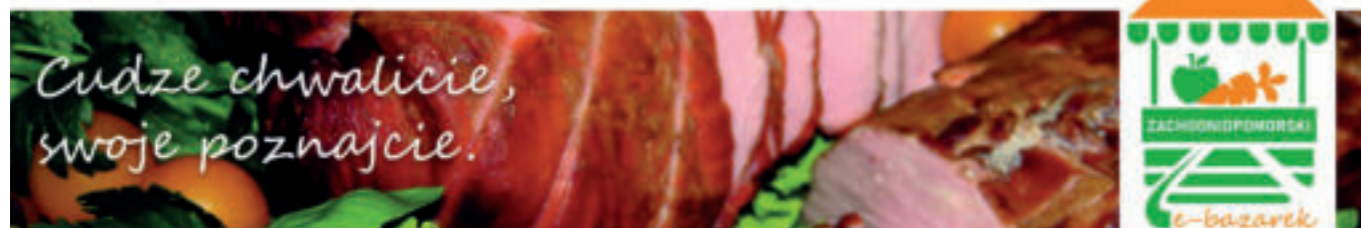
Dżem malina – jabłko – cukinia

Z malin przygotowujemy sok. 1 kg malin, 3 szklanki wody gotujemy kilka minut. Wywar przecieramy przez gęste sito, aby oddzielić niewygodne pestki z malin. Następnie obrane i oczyszczone z gniazd i pestek jabłka (1,5 kg) pokrojone dokładnie do soku malinowego. Przygotowujemy cukinię, mogą być 2 większe sztuki. Obieramy cienko ze skórki, usuwamy pestki wraz z ich osłonką. Twarde części kroimy w kostkę i dokładamy do soku malinowego. Słodzimy cukrem do smaku jak dżem. Wszystko gotujemy jeszcze kilka minut mieszając. Pod koniec gotowania dosypujemy żelfix w ilości 1 torebka na 1 litr masy i chwilę gotujemy. Przekładamy do słoików i pasteryzujemy ok 15 minut. Dżem jest bardzo smaczny, pachnący, ma bardzo ładny kolor, posiada dużą zawartość witamin. Do innych dżemów można dodać też kabaczka, dynie, gruszkę oraz zastosować wywar z jeżyn.

Smacznego życzy autorka przepisu – pani Bronisława Siwiuk.

Administratorem danych osobowych jest Zachodniopomorska Izba Rolnicza, ul. Chmielewskiego 22a, 70-028 Szczecin (dalej: ZIR). Informacja o ochronie danych osobowych w ZIR: <https://www.zir.pl/rodo>

zachodniopomorskiebazarek.pl

Stworzona z myślą o rolnikach i konsumentach strona internetowa zachodniopomorskiebazarek.pl oferuje możliwość tworzenia krótkich łańcuchów dostaw pomiędzy producentami a konsumentami. To doskonała, bezpłatna promocja rolników, producentów regionalnej i ekologicznej żywności, usługodawców, twórców rękodziela oraz kół gospodyń wiejskich. I okazja dla konsumenta – na zakup w cenach producenta, bez dodatkowej marży.

ROLNIKU SKORZYSTAJ!

- ✓ bezpłatna rejestracja
- ✓ darmowa promocja

KONSUMENCIE SKORZYSTAJ!

- ✓ ciekawe oferty z Twojej okolicy
- ✓ zapomnij o marży, kupuj bez pośredników: od producenta - do konsumenta

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?

Rejestracja na stronie: zachodniopomorskiebazarek.pl
e-mail: zachodniopomorskiebazarek@zodr.pl
tel. 91 561 37 00

ROLNIKU... PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako **bezpłatny** miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Warto – ceny bardzo przystępne!

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

UWAGA!

**ZAMÓW
REKLAMĘ
JUŻ TERAZ!**

oferta kierunków studiów 2023/2024

S1 S2 N2 architektura krajobrazu

rekrutacja bez egzaminu z umiejętności plastycznych!

S1 N1 S2 N2 odnawialne źródła energii

S2 specjalności:
/systemy wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
/pozyskiwanie i konwersja biomasy na cele energetyczne

S1 N1 S2 N2 ochrona środowiska

S2, N2 specjalności:
/ocena stanu i zagrożeń środowiska
/rehabilitacja i zagospodarowanie gruntów

S1 N1 S2 N2 ogrodnictwo

S2, N2 specjalności:
/produkcja owoców, warzyw i ziół
/rośliny ozdobne i kształtowanie terenów zieleni

S1 N1 S2 N2 rolnictwo

S2, N2 specjalności:
/rolnictwo precyzyjne
/doradztwo rolnicze

S1 N1 uprawa winorośli i winiarstwo

rekrutacja na studia S1 N1 N2 startuje w maju 2023 r.
na studia S2 rozpocznie się w styczniu 2024 r.

OFERTA HANDLOWA

Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu oferuje sprzedaż jaj z chowu ściółkowego oraz wolno wybiegowego dla klientów indywidualnych i hurtowych. Stosowany u nas system chowu kur niosek gwarantuje wysoką jakość i smak jaj, które są bardzo powszechnym i częstym składnikiem naszego menu. Doskonała jakość naszych jaj to zasługa kur, które karmione są paszami wyprodukowanymi ze zbóż naszego gospodarstwa. W 2019 r. powiększyliśmy swoją produkcję o nowo wybudowany kurnik, w którym zastosowano najnowocześniejszy system chowu kur niosek na wolnym wybiegu.

Cały proces produkcji jest pod stałą kontrolą weterynaryjną oraz przestrzegamy rygorystycznego systemu kontroli jakości jaj przeznaczonych do sprzedaży.

Jaja konsumpcyjne sprzedajemy w opakowaniach po 10, 12, 30 szt. Ofertę kierujemy do właścicieli sklepów spożywczych, cukierni, restauracji, barów, zakładów żywienia zbiorowego, placówek pomocy społecznej, szpitali.

Jaja dostarczane są przez Zakład Pakowania Jaj Mariusz Rydzkowski, który własnym transportem dowozi je w odległości do ok. 200 km gwarantując niezawodną jakość i świeżość.

KLASY WAGOWE JAJ:

- XL (73 g i więcej)
- L (63–73 g)
- M (53–63 g)
- S (50–55 g)

KONTAKT

Gospodarstwo Rolne Ferma
Drobie Witold Rydzkowski
ul. Połczyńska 6, 78-220 Tychowo
tel. +48 606 685 993

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEN WZAJEMNYCH

T U W

Pomorskie Biuro Regionalne z siedzibą w Koszalinie
ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin
T. +48 94 342 03 90, e-mail: koszalin@tuw.pl

Oddział w Szczecinie
ul. Pocztowa 12, 70-360 Szczecin
T. +48 91 484 99 67, e-mail: szczecin@tuw.pl

Ubezpieczenie GOSPODARSTW ROLNYCH w TUW „TUW”

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” bazując na swoim 30-letnim doświadczeniu w obszarze dystrybucji ubezpieczeń, jak również uwzględniając propozycje zgłaszane przez środowiska rolnicze przygotowało specjalną szeroką ofertę dla rolników, będących właścicielami lub współwłaścicielami gospodarstwa rolnego.

Oferta Towarzystwa umożliwia ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników (na warunkach określonych w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych), jak również możliwe jest rozszerzenie zakresu ochrony o ubezpieczenia oferowane w pakiecie „Bezpieczna Zagroda”.

Zakres obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych obejmuje ochroną szkody spowodowane przez ogień, huragan, powódź, podtopienia, deszcz nawalny, grad, opady śniegu, uderzenie pioruna, eksplozję, obsunięcie się ziemi, tąpnięcia, lawinę i upadek statku powietrznego. Pakiet „Bezpieczna Zagroda” zapewnia możliwość rozszerzenia zakresu ubezpieczenia obowiązkowego o dodatkowe ryzyka takie jak: dewastacja, dym i sadza, fala ponaddźwiękowa, katastrofa budowlana, przepięcie, silny wiatr, trzęsienie ziemi, uderzenie pojazdu, upadek drzew i masztów, zalanie i zapadanie się ziemi. W przypadku budynków mieszkalnych Ubezpieczający może wybrać jeszcze szerszy zakres ochrony, który oferuje wariant „wszystkie ryzyka”. Dodatkowo ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć m.in. o szkody powstałe na skutek przenikania wody z gruntu bądź spowodowane przez dzikie zwierzęta (w tym kuny). Zapewniamy także pokrycie kosztów najmu budynku/lokalu zastępczego i pomieszczeń magazynowych, gdy budynek mieszkalny na skutek szkody nie nadaje się do zamieszkania.

Pakiet „Bezpieczna Zagroda” TUW „TUW” oferuje:

- ubezpieczenie budowli rolniczych (w tym silosów na zboże i pasze, silosów na kiszonki, komory fermentacyjne i płyty obornikowe) oraz obiekty małej architektury od pożaru i innych zdarzeń losowych z możliwością rozszerzenia o ryzyko powodzi,
- ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych oraz mienia związanego z prowadzeniem gospodarstwa rolnego (ziemiopłody, zwierzęta gospodarskie, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy) od pożaru i innych zdarzeń losowych z możliwością rozszerzenia o powódź oraz kradzież z włamaniem i rabunek,
- ubezpieczenie mienia osobistego od rozboju ulicznego,
- ubezpieczenie stałych elementów wykończeniowych (zewnętrznych) budynku mieszkalnego od kradzieży zwykłej,

- ubezpieczenie mikroinstalacji OZE od pożaru i innych zdarzeń losowych z rozszerzeniem o powódź, kradzież z włamaniem i rabunek oraz kradzież zwykłą,
- ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia,
- ubezpieczenie uli pszczelich od pożaru i innych zdarzeń losowych z możliwością rozszerzenia o powódź, dewastację i kradzież zwykłą,
- ubezpieczenie pszczół od padnięcia.

Bardzo istotnym elementem pakietu „Bezpieczna Zagroda” jest ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym. Obejmuje ono ochroną odpowiedzialność ubezpieczonych osób za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego oraz z tytułu posiadania lub użytkowania nieruchomości i mienia ruchomego zgłoszonego do ubezpieczenia. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym można uzupełnić o specjalistyczne klauzule rolnicze: klauzulę ubezpieczenia OC kombajnisty, OC z tytułu świadczenia usług agroturystycznych oraz OC pszczelarza.

W ramach pakietu „Bezpieczna Zagroda” TUW „TUW” oferuje również ubezpieczenie ochrony prawnej, które obejmuje ochroną koszty prawnej reprezentacji w postępowaniu sądowym prowadzonym przed polskimi sądami powszechnymi lub w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przed organami polskiej administracji rządowej i samorządowej. Na podstawie ubezpieczenia ochrony prawnej TUW „TUW” refunduje koszty i opłaty sądowe, koszty i opłaty w postępowaniu administracyjnym, koszty wynagrodzenia jednego pełnomocnika procesowego poniesione we wszczętych przeciwko Ubezpieczonemu postępowaniach oraz koszty opinii biegłych/rzeczoznawców lub innych dokumentów stanowiących dowody w sprawie.

W pakiecie „Bezpieczna Zagroda” można także zawrzeć ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków, które zapewnia świadczenia w przypadku urazu ciała lub śmierci na skutek nieszczęśliwego wypadku. Należy podkreślić, że za nieszczęśliwy wypadek – w rozumieniu ogólnych warunków ubezpieczenia – uznaje się także zawał serca i udar mózgu. Ochrona ubezpieczeniowa NNW trwa całą dobę i obejmuje skutki wypadków powstałych na całym świecie, bez względu na to czy Ubezpieczony znajduje się

je się w domu, pracy, szkole czy też na wakacjach. Dodatkowo wypłacanym świadczeniem jest dzienna dieta za pobyt w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem, jak również rekompensata kosztów jednorazowego nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych zaleconych przez lekarza w związku z nieszczęśliwym wypadkiem.

Zawarcie umowy ubezpieczenia w pakiecie „Bezpieczna Zagroda” zapewnia wsparcie finansowe w sytuacji strat poniesionych na skutek różnych zdarzeń losowych, własnej nieostrożności i działania osób trzecich, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo finansowe rodziny rolnika. Niewątpliwym atutem pakietu Bezpieczna Zagroda jest zawarcie umowy ubezpieczenia na rok, dwa lub trzy lata, bądź na okres kilku miesięcy (minimalny okres ubezpieczenia wynosi 3 miesiące).

Warto zauważyć, że TUW „TUW” oferuje atrakcyjne składki ubezpieczeniowe, m.in. dzięki zastosowaniu zniżek za kompleksowe ubezpieczenie mienia, za staż członkowski, jednorazową płatność, czy też bezszkodowy przebieg ubezpieczenia. Istotny jest również fakt, że Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” jest partnerem w ogólnopolskim programie Karta Dużej Rodziny, w związku z czym posiadaczom tych kart w ubezpieczeniu „Bezpieczna Zagroda” przysługuje specjalna zniżka na wysokości 30%.

TUW „TUW” dysponuje rozbudowaną siecią agencyjną oraz licznymi placówkami terenowymi, w których można uzyskać nie tylko niezbędne informacje na temat Pakietu „Bezpieczna Zagroda”, lecz także pomoc w wyborze najkorzystniejszego zakresu ubezpieczenia. Adresy placówek terenowych dostępne na stronie internetowej www.tuw.pl.

www.tuw.pl